

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДРАГОМАНОВА
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ФІНАНСІВ

ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

*МАТЕРІАЛИ І МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ*

26-28 вересня 2013 року

Луганськ – Феодосія
2013

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля
(Протокол № 1 від 13 вересня 2013 р.)*

Загальна редакція: д.е.н., проф. Свірідова Н.Д.

Редакційна колегія: д.е.н., проф. Бузько І.Р.

д.е.н., проф. Калінеску Т.В.

д.е.н., проф. Костирко Л.А.

д.е.н., проф. Ляшенко О.М.

д.е.н., проф. Максимов В.В.

д.е.н., проф. Свірідова Н.Д.

д.е.н., проф. Чиж В.І.

Економіка і фінанси: теорія та практика: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Феодосія, 26-28 вересня 2013 р. – Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2013. – 400 с.

Зміни, що відбуваються в економічному житті регіонів та країн, потребують дослідження актуальних проблем економіки і фінансів. Поширеними є проблеми та перспективи сталого розвитку регіонів та їх підприємств, забезпечення фінансового механізму їх самодостатності, стимулювання розвитку індустрії гостинності, розвитку банківської справи, здійснення обліку, аналізу і аудиту у контексті Європейської інтеграції, а також зосередження уваги на податкових імперативах та вирішення проблем в сфері міжнародної економіки.

Збірник містить тези доповідей учасників першої Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка і фінанси: теорія та практика», яка відбулась 26-28 вересня 2013 року у м. Феодосія. У публікаціях висвітлено широке коло питань теоретичних та прикладних аспектів економіки та фінансів як регіонів, так і світу в цілому.

Видання призначено для науковців, аспірантів, студентів, фахівців державних і регіональних органів управління, підприємств, а також зацікавлених проблемами економіки та фінансів і фахівців-практиків усіх галузей.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальність за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність та достовірність наведених фактів, цитат, власних імен, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПРИНЦИПІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ

PROBLEMS OF THE PRINCIPLES OF THE NATIONAL SYSTEM OF TAXATION

О.О. Недобсга, Д.Ю.Шевцов

*Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля,
м. Луганськ, Україна*

Принципи оподаткування пройшли дуже довгий шлях від моменту зародження. Сучасна система оподаткування з її принципами – це ні що інше, як результат тривалої боротьби, яка була у самому суспільстві, в запеклих парламентських дебатах, в гострій полеміці між авторами

наукових трактатів. Принципи оподаткування є ключовою ланкою фінансових відносин, на яких базується система оподаткування і податки в цілому, і мають багатовікову історію. У цих умовах особливої актуальності набувають дослідження сучасних проблем розвитку принципів оподаткування для забезпечення ефективного функціонування податкової системи.

Дослідження еволюції принципів оподаткування та їхній розвиток у цілому постійно перебувають під пильною увагою науковців. Значний вклад щодо цього питання зробив А. Сміт [1], а також такі вітчизняні вчені, як А. Крисоватий [2], А. Соколовська [3] та багато інших. Проте наразі проблема дотримання принципів оподаткування зберігає свою актуальність.

Метою дослідження є визначення проблем розвитку принципів оподаткування та їхнього значення у формуванні сучасної податкової системи.

Податки завжди були вагомим механізмом регулювання відносин між державою та суспільством. Саме за умови дотримання принципів оподаткування можна досягти балансу інтересів вищезазначених сторін і функціонування системи «держава-суспільство» у цілому. Історія знає багато випадків, коли відсутність або порушення цих принципів призводили до різноманітних подій.

Наприклад, існує відомий випадок порушення принципу визначеності, коли князь Ігор двічі зібрав данину, за що був страчений громадянами. Тобто принципи оподаткування окрім економічного мають ще й соціальне значення.

Тож створення системи оподаткування за принципами, які будуть максимально задовольняти інтереси суб'єктів господарювання, суспільства і держави – це шлях до становлення ідеальної соціальної держави.

Принципів, запропонованих А. Смітом [1], а саме: господарської незалежності і волі платника податків, справедливості, визначеності, зручності, економії, цілком достатньо як для забезпечення ефективної діяльності держави, так і для задоволення інтересів платника, який міг би сплачувати податки без збитку і шкоди для себе і свого бізнесу. Проте, на жаль, здебільшого ці принципи не дотримуються.

Де у реальному житті ми бачимо реалізацію принципів економії, зручності, справедливості? Окрім податків у кожної людини є багато інших платежів, які теж потрібно сплачувати і розмір яких незначущий. Наприклад, плата за житло, за комунальні послуги та інші. Потрібно переглянути механізм реалізації принципів у цілому. Переробити його відповідно таких умов, як мінімальний прожитковий мінімум, стан платника, урахування його платежів, які необхідні для функціонування та забезпечення нормального життя, щоб людина була упевнена у зав-

трашньому дні, і коли у людини, крім пенсії, не залишилося ні яких інших доходів, це не означало життя в бідності і голоді.

Розглянувши проблемні аспекти щодо реалізації принципів оподаткування, можна зробити висновок, що податки без чітко визначених принципів, які б задовольняли і державу і громадян, не мають сенсу. Сучасні принципи мають велику кількість недоліків, які треба виправляти. Принципи мають задовольняти інтереси як платника, так і держави. Завдяки цьому, зменшиться кількість ухилень від оподаткування, тим самим буде забезпечено наповнення державного бюджету.

Література

1. Смит А. *Исследование о природе и причинах богатства народов / Адам Смит : [пер. с англ.] : [предис. В.С. Афанасьева].* – М.: Эсмо, 2007. – 960 с.
2. Крисоватий А. *Податкова система: Навчальний посібник / Андрій Крисоватий, Оксана Десятнюк; М-во освіти і науки України, Тернопільська акад. нар. госп-ва.* – Тернопіль: Карт-бланш, 2004. – 331 с.
3. Соколювська А. *Податкова система держави: Теорія і практика становлення: Монографія / Алла Соколювська.* – К.: Знання-Прес, 2004. – 454 с.